77 16. maí. 1876 og frá því, ef skipti verða á stofnöndum sjóðsins samkvæmt 2 og 3 gr. samþykktarinnar.

Þetta er hjer með tjáð yður, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir forstöðunefnd sparisjóðsins á Ísafirði.

78 17. maí. — *Brjef* landshöfðingja *til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um* sveitarmeðlag með vitfirringi. — Með brjefi yðar, herra amtmaður, frá 2. f. m. meðtók jeg álit yðar um umkvörtun hreppsnefndarinnar á Vestmannaeyjum út af því, að þjer hafið úrskurðað hreppsnefndinni í Dyrhólahreppi meðal annars 60 aura daglegt endurgjald fyrir fæði, húsnæði og aðra aðhlynningu handa vitfirrtum þurfamanni Sveini Hjaltasyni, er sveit á í Vestmannaeyjum, en dvaldi um stund síðastliðið haust í Dyrhólahreppi, — enn fremur 46 kr. 60 aura fyrir að vaka yfir tjeðum ómaga, og loksins 2 kr. borgun handa hreppstjóranum.

Hvað nú fyrst snertir fæðispeninga fyrir tjeðan ómaga, þá virðist upphæð sú, er þjer hafið ákveðið, þó hún kunni að vera meiri en venjulega er lagt með ómögum, ekki of há með tilliti til hins sjerstaka ástands þessa ómaga. Aptur á móti virðist engin heimild hafa verið fyrir hreppstjóra til að reikna sjer borgun þá fyrir fyrirhöfn sína, er hann hefir tiltekið. Með tilliti til hins áminnzta vökugjalds, hefir hreppsnefndin í Vestmannaeyjahreppi haldið því fram, að mögulegt hefði verið að setja vitfirringinn í spennitreyju, að þá hefði ekki þurft að hafa neinn vökumann yfir honum, og að það, hvað sem öðru líður, hafi verið ónauðsynlegt að hafa 2 vökumenn eins og hafðir voru í 9 af þeim 16 sólarhringum, er Sveinn dvaldi í hreppnum, og loksins hefir Vestmannaeyjahreppur álitið vökukaupið 2 kr. 33 a. um sólarhringinn of hátt. Hvað nú fyrst snertir upphæð þessa gjalds, verð jeg að vera yður, herra amtmaður, samdóma um, að það sje ekki of hátt tiltekið, eptir því sem æði hins geðveika er lýst, en með tilliti til nauðsynjar þessa varðhalds, þá virðist ekkert verða haft í móti því, að Dyrhólahreppur kaus heldur að láta vaka yfir þessum vitfirringi, en að setja hann í spennitreyju eða binda hann, því síður sem hreppurinn átti ekki kost á að leita álits læknisfróðs manns um það, hvort slík meðferð á hinum geðveika gæti ekki haft hættulegar afleiðingar fyrir heilsu hans. Upphæð sú, sem Vestmannaeyjahreppur á að endurgjalda Dyrhólahreppi, verður því 57 kr. 70 a., og eruð þjer herra amtmaður beðnir að hlutast til um, að Vestmannaeyjahreppur greiði upphæð þessa án frekari undandráttar.

79 19. maí, — *Brjef* landshöfðingja *til biskups um* útbýtingu styrks til hinna fátœkustu brauða. — Samkvæmt tillögum yðar, herra biskup í þóknanlegu brjefi 17. þ. m. er fje því, er veitt er til fátœkustu brauða með 13. gr. A. b. 1. í fjárlögunum 19. október 1877 að upphæð 4000 kr., þetta ár úthlutað meðal neðangreindra brauða:

A.

Sandfell í Öræfum	400 kr.	fluttar	1500 kr.
Staður í Aðalvík	400 —	Reynisþing	200 —
Þönglabakki	300 —	Hvanneyri	200 —
Kirkjubólsþing með Stað . . .	200 —	Kvíabekkur	200 —
Bergstaðir	200 —	Presthólar	200 —
flyt	1500 —	flyt	2300 —

	fluttar 2300 kr.		fluttar 3000 kr.
Mývatnsþing	200 —	Staður í Grindavík	100 —
Húsavík	100 —	Knappstaðir	100 —
Hvammur og Keta	100 —	Tröllatunga	100 —
Flatey	100 —	Miðgarður í Grímsey	100 —
Álptamýri	100 —	Stöð	50 —
Staður í Grunnavík	100 —	Klyppstaður	50 —
	flyt 3000 —		3500 —

79 19. maí.

og meðal B.

neðangreindra brauða, sem nú eru prestslaus, með því skilyrði, að þau verði veitt innan 31. ágúst næstkomandi, og þeir, sem fá þau, fari samsumars að þjóna þeim:

Ásar í Skaptártungu	200 kr.	
Lundarbrekka	200 —	
Þóroddsstaðir	100 —	500 —
	Samtals	4000 kr.

Framangreind uppbót er veitt brauðunum um fardagaárið 1879—1880, og hefi jeg ritað landfógeta um að greiða fjeð eptir næstu fardaga.

Fari svo, að brauð þau, er tilgreind eru við staflið B, verði eigi veitt innan 31. ágúst þ. á., vonast jeg eptir nánari tillögum yðar um það, hvernig verja skuli fje því, er þeim brauðum er lagt með áminnztu skilyrði.

80 19. maí.

— *Brjef* landshöfðingja *til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu, um* styrk til að framast í málmstungu og leturgrepti. — Eptir að jeg hafði meðtekið þóknanlegt álit yðar, herra amtmaður, um beiðni þá, er hingað var send frá fyrverandi löggæzluþjón í Reykjavík, Árna Gíslasyni, þar sem hann mælist til að fá styrk til þess að framast erlendis í málmstungu- og leturgrepti m fl., hefi jeg af fje því, sem í 15. gr. fjárlaganna er ætlað til vísindalegra og verklegra fyrirtækja, veitt honum alls 300 kr. í tjeðu skyni, og mun verða sjeð um, að upphæð þessi verði ávísuð til útborgunar úr jarðabókarsjóðnum, þegar hann byrjar áminnzta ferð.

Þetta er yður tjáð, herra amtmaður, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutaðeiganda.

81 19. maí.

— *Ágrip af brjefi* landshöfðingja *til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu, um* húsmennskuleyfi. — Gamalíel nokkur Oddsson hafði áfrýjað til landshöfðingja úrskurði amtsins, er staðfesti neitun fátækranefndarinnar um leyfi handa honum til að setjast að í húsmennsku í Reykjavík. Landshöfðingi fjellst á, að amtmanni bæri samkvæmt 12. gr. tilsk. 26. maí 1863 að leggja fullnaðarúrskurð á málið, en skaut því til hans að breyta samkvæmt hinum nýju skýringum, er komið höfðu fram í málinu, úrskurði þeim, er hann var búinn að leggja á það. Hjer um segir landshöfðingi meðal annars: «Mjer virðast tjeðar skýringar, svo framarlega sem þær eru sannar, sýna ljóslega, að fátækrastjórn Reykjavíkur með því að neita um hið eptirœskta húsmennskuleyfi hafi látið leiðast af einstrengingslegri sveitarskoðun, og ekki komið þar fram með þeirri mannúð, sem bæði löggjöf vor í heild sinni er byggð á, og sem hefir verið tilgangur löggjafans samkvæmt ástœðunum fyrir nefndri tilskipun«.